

■ पृष्ठ-3 ■ वर्ष-3 ■ अङ्क-175

1 16.04.2024 मंगलवासरः वि.सं. २०८० चैत्रशुक्लः अष्टमी बैशाख 4 प्रविष्टांशः
Website- www.himsanskritam.com Email-himsanskrit@gmail.com

2 लोकसभानिर्वाचनार्थं काङ्ग्रेसेन पर्यवेक्षकाः नियोजिताः, शीर्षनेतृत्वाय निर्वाचनप्रतिक्रियाः दास्यन्ति

3 रामनवम्यां प्रातः २.१५ वादनात् महावीर-मन्दिरे भक्ताः प्रवेशं करिष्यन्ति

3 सूर्यचिकित्साप्रयोगाः अनिद्राप्रयोगः

प्रमुखाः वार्ताः

- लोकसभानिर्वाचनस्य कृते भाजपा-दलेन 'मोदी की गारंटी' इति नाम्ना घोषणापत्रं प्रकाशितम्, २०४७ वर्षपर्यन्तं भारतं विकसितराष्ट्रं कर्तुं लक्ष्यं निर्धारितम्।
- पृथिवीविज्ञानमन्त्रालयेन अस्मिन् वर्षे देशे मानसूनवृष्टेः सामान्यतः उपरि भवितुं सम्भावना प्रकटिता।
- लोकसभानिर्वाचनस्य प्रथमचरणत् पूर्व प्रवर्तनसंस्थाभिः ४६५० कोटिरूप्यकाणां अभिलेखराशिः वशीकृता। गतलोकसभानिर्वाचने ३४७५ कोटिरूप्यकाणां राशिः वशीकृता आसीदिति निर्वाचनायोगेन कथितम्। निर्वाचनात् पूर्व वशीकृतायाः राशिः ४५ प्रतिशतं मादकद्रव्यरूपे आसीत् इति आयोगेन कथितम्।
- गृहमन्त्रालयः सामाजिकमाध्यमेषु चीनस्य एलएसी-नगरस्य अतिक्रमणस्य समाचारान् दुर्भावनापूर्णान् इति कथयति।
- भारतस्य उज्बेकिस्तानस्य च मध्ये भवितुं शक्नुवन्तः संयुक्तसैन्य-अभ्यासस्य डस्टलिकस्य भागं ग्रहीतुं भारतीयसैनिकानाम् एकं दलं उज्बेकिस्तानदेशं प्रति प्रस्थितवान्।
- मण्डीसंसदीय-निर्वाचनक्षेत्रस्य भाजपा प्रत्याशी कंगना रानौत तिब्बती-धार्मिकनेता दलाई लामा इत्यनेन सह मिलितवती। समागमानन्तरं कङ्गना अवदत् यत् एषः अनुभवः अतुलनीयः वर्तते
- हिमाचलप्रदेशः ७७ वर्षीयः - शिमलायां राज्यस्तरीयः स्थापनादिवसः आचरितः, राज्यपालः राज्यस्य जनान् अभिनन्दितवान्

कारागारे स्थास्यति केजरीवालः, वर्धितं न्यायिकम् अभिरक्षणम्

नई दिल्ली। दिल्लीनगरस्य विशेषन्यायालयेन आबकारीनीतिः २०२१-२२ इत्यस्मिन् कथितभ्रष्टाचारे सम्बन्धितधनशोधनस्य प्रकरणे सोमवासरे तिहारकारागारे बन्दिनः मुख्यमन्त्री अरविन्दकेजरीवालस्य न्यायिकं अभिरक्षणं २३ एप्रिलपर्यन्तं विस्तारितम्। राउस् एवेन्यू इत्यत्र स्थितस्य कबेरी बावेजा इत्यस्य विशेषन्यायालयेन सम्बन्धितपक्षस्य तर्कं श्रुत्वा केजरीवालमहोदयस्य न्यायिक-अभिरक्षणस्य विस्तारस्य आदेशः पारितः। केन्द्रीयान्वेषणसंस्थया प्रवर्तननिदेशालयेन मुख्यमन्त्री केजरीवालस्य द्विसप्ताहस्य न्यायिकप्रक्रियायाः समाप्तेः अनन्तरं आभासीमाध्यमेन विशेषन्यायालये प्रस्तुतम्। न्यायालयेन ईडी इत्यस्मै निर्देशः दत्तः यत् सः पुनः आभासीमाध्यमेन २३ एप्रिल दिनाङ्के अग्रिमश्रवणाय प्रस्तुतः भविष्यति।

२०२४ लोकसभानिर्वाचने निर्वाचनायोगेन प्रायः ४६५० कोटिरूप्यकाणां सामग्री अधिग्रहीता अस्ति

सांकेतिकं चित्रम्

हिमसंस्कृतवार्ताः, नवदेहली। निर्वाचनायोगानुसारं अद्यावधि लोकसभानिर्वाचने प्रायः ४६५० कोटिरूप्यकाणां सामग्री अधिग्रहीता अस्ति। यत्र साक्षात् प्रायः ३९५ कोटिरूप्यकाणि मद्यपदार्थानि अन्यमूल्यानि उपहारवस्तूनि च सन्ति। निर्वाचनायोगस्य कार्यप्रक्रिया निरन्तरं भविष्यति। निर्वाचन-आयोगस्य अधिकारिभिः अस्मिन् लोकसभानिर्वाचने साक्षात्तनेन सहितं ४६५० कोटिरूप्यकाणां राशिः विविधेभ्यः राजनैतिकदलेभ्यः अधिग्रहीता। एषा धनराशिः २०१९ तमस्य वर्षस्य लोकसभानिर्वाचने अधिग्रहीतायाः राश्याः अपेक्षया अधिका अस्ति। निर्वाचन-आयोगस्य अधिकारिणः पत्रकारसम्मेलने अवदन् यत् निर्वाचने अभ्यर्थिनां धनशक्तिप्रयोगे एषा कठोरता निरन्तरं भविष्यति। सर्वेषु राज्येषु पारदर्शकं निर्वाचनं कर्तुं धनशक्तेः दुरुपयोगं निवारयितुं च पृथक् दलं निर्मितम् अस्ति।

तमिलनाडुतः अधिकतमं ५३ कोटिरूप्यकाणां राशिः अधिग्रहीता

निर्वाचन-आयोगानुसारं देशे सर्वत्र अन्वेषणाभियानेषु ४६५० कोटिरूप्यकाणि अधिग्रहीतानि, येषु ३९५ कोटिरूप्यकाणि साक्षात् रूपेण प्राप्तानि सन्ति। तमिलनाडुप्रदेशे अधिकतमं ५३ कोटिरूप्यकाणि, ततः तेलङ्गानाप्रदेशे ४९ कोटिरूप्यकाणि, महाराष्ट्रे ४० कोटिरूप्यकाणि, कर्नाटके राजस्थाने च ३५-३५ कोटिरूप्यकात् अधिकाः राशिः अधिग्रहीता अस्ति।

२०१९ तमे वर्षे ८४४ कोटिरूप्यकाणां राशिः अधिग्रहीता

निर्वाचन-आयोगस्य विश्लेषणानुसारं २०१९ लोकसभानिर्वाचने आहत्य ८४४ कोटिरूप्यकाणि साक्षात् रूपेण अधिग्रहीतानि। एतदतिरिक्तं गतलोकसभानिर्वाचने ३०४ कोटिरूप्यकाणां मद्यं प्राप्तम्। यत्र अस्मिन् समये २०२४ तमस्य वर्षस्य मार्चमासस्य प्रथमदिनात् अधुना यावत् आहत्य ४९० कोटिरूप्यकाणां मद्यं अधिग्रहीतम्, तथैव गतलोकसभानिर्वाचने १२८० कोटिरूप्यकाणां मादकद्रव्याणि अधिग्रहीतानि आसन्। अस्मिन् समये एतावता २०६८ कोटिरूप्यकाणां मादकद्रव्याणि अधिग्रहीतानि सन्ति। २०१९ लोकसभानिर्वाचने आहत्य ६०.१५ कोटिरूप्यकाणां उपहारवस्तूनि अधिग्रहीतानि सन्ति। अस्मिन् समये एतावता ११४२ कोटिरूप्यकाणां उपहाराः अधिग्रहीताः सन्ति।

सेवानिवृत्ताः २१ न्यायाधीशाः मुख्यन्यायाधीशं 'न्यायपालिकां दुर्बलां कर्तुं' क्रियमाणानां कथितप्रयत्नानाम् विषये स्वचिन्ताम् प्रकटितवन्तः

नई दिल्ली। सर्वोच्चन्यायालयस्य उच्चन्यायालयस्य च पूर्वन्यायाधीशाः प्रायः २१ जनाः भारतस्य मुख्यन्यायाधीशं डी.वाई.चन्द्रचूडं प्रति पत्रेण 'न्यायपालिकां दुर्बलां कर्तुं' क्रियमाणानां कथितप्रयत्नानाम् विषये स्वचिन्ताम् प्रकटितवन्तः। पूर्वन्यायाधीशाः, पत्रे, मुख्यन्यायाधीशचन्द्रचूडस्य नेतृत्वे न्यायपालिकां

आग्रहं कृतवन्तः यत् एतादृशानां प्रयासानां विरुद्धं सशक्ताः भवेयुः, अस्माकम् न्यायव्यवस्थायाः पवित्रता स्वायत्तता च सुरक्षिता भवतु इति सुनिश्चितं कुर्वन्तु। न्यायाधीशचन्द्रचूडं प्रति प्रेषितस्य पत्रस्य हस्ताक्षरकर्तारः सर्वोच्चन्यायालयस्य चत्वारः पूर्वन्यायाधीशाः न्यायाधीशः दीपकवर्मा, न्यायाधीशः कृष्णमुरारी, न्यायाधीशः दिनेशमहेश्वरी, न्यायाधीशः एम.आर.शाहः च सन्ति। एतैः अतिरिक्तं शेषाः १७ हस्ताक्षरकर्तारः विभिन्नानां उच्चन्यायालयानाम् पूर्वन्यायाधीशाः सन्ति। पूर्वन्यायाधीशाः स्वपत्रे अवदन् यत्, "अस्माकं विशेषतया दुर्भ्रष्टतया रणनीतिः,

न्यायपालिकायाः विरुद्धं जनभावनाः प्रेरयितुं प्रयत्नाः च सन्ति "एते प्रयत्नाः न केवलं अनैतिकाः, अपितु अस्माकं लोकतन्त्रस्य मौलिकसिद्धान्तानां कृते अपि हानिकारकाः सन्ति।" पत्रमाध्यमेन पूर्वन्यायाधीशाः न्यायाधीशचन्द्रचूडं प्रति अवदन् यत्, "अस्माकं दृष्टिगोचरं प्राप्तम् यत् एतानि तत्त्वानि (कथितरूपेण दाबं कर्तुं न्यायपालनं दुर्बलं कर्तुं च प्रयतन्ते) अस्माकं न्यायिकक्षेत्रे जनहितं बाधितुं संकीर्णराजनैतिकहितैः व्यक्तिगतलाभैः च प्रेरिताः सन्ति किञ्च प्रणाल्यां विश्वासं न्यूनीकर्तुं प्रयत्नः वर्तते। अस्मिन् सन्दर्भे तेषां कार्यविधिः बहु अधिका कपटपूर्णा अस्ति।

सुभाषितम्

वनेऽपि सिंहा मृगमांसभक्षिणो बुभुक्षिता नैव तृणं चरन्ति। एवं कुलीना व्यसनाभिभूता न नीचकर्माणि समाचरन्ति॥
भावार्थः- जंगल में मांस खाने वाले शेर भूख लगने पर भी जिस तरह घास नहीं खाते, उसी प्रकार सुसंस्कारित उच्च कुल में जन्मे हुए व्यक्ति संकट काल में भी कभी नीच काम नहीं करते।
प्रतीकसाठवे मुम्बई

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

हिमाचलप्रदेशः ७७ वर्षीयः - शिमलायां राज्यस्तरीयः स्थापनादिवसः आचरितः, राज्यपालः राज्यस्य जनान् अभिनन्दितवान्

हिमसंस्कृतवार्ता- शिमला। सोमवासरे शिमलायां ऐतिहासिके रिजस्थले ७७तमः हिमाचलदिवसः आचरितः। राज्यपालः शिवप्रतापशुक्लः राज्यस्तरीयकार्यक्रमे मुख्यातिथिरूपेण भागं गृहीत्वा ध्वजं च उत्तोलितवान्। अस्मिन् काले मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः तथा काङ्ग्रेसप्रदेशाध्यक्षा सांसदप्रतिभासिंह अपि उपस्थिताः आसन् । पथसंचलननायकस्य भारतीयपुलिससेवायाः अधिकारिणः अभिषेकस्य नेतृत्वे राज्यपुलिसः, गृहरक्षकः, भारतस्काउट एण्ड गाइड्स तथा एनसीसी कैडेट इत्येतेषां दलैः भव्यं पथसंचलनं प्रस्तुतम्।

मुख्यमंत्री जनान् सम्बोधितवान्

मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः राज्यस्य जनान् हिमाचलदिवसस्य अभिनन्दनं कृतवान्। शिमलानगरे आयोजिते राज्यस्तरीयकार्यक्रमे पत्रकारैः सह अनौपचारिकवार्तालापेन सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारस्य उद्देश्यं हिमाचलस्य स्वनिर्भरीकरणम् अस्ति।

२०२७ वर्षपर्यन्तं हिमाचलं स्वावलम्बनं कर्तुं योजना अस्ति । २०३२ तमे वर्षे भारतं देशस्य समृद्धतमं राज्यं भवतु इति वयं कामयामः। हिमाचलं स्वावलम्बनं समृद्धं च कर्तुं राज्यस्य जनानां कृते आह्वानं वर्तते।

राज्यपालः राज्यस्य जनान् अभिनन्दितवान्

राज्यस्य जनान् हिमाचलदिवसस्य अभिनन्दनं कुर्वन् राज्यपालः अवदत् यत् एतत् सुन्दरं राज्यं १९४८ तमस्य वर्षस्य एप्रिल-मासस्य १५ दिनाङ्के ३० लघु-बृहत्-पर्वत-राजकुमारराज्यानां विलयेन अस्तित्वं प्राप्तम् । राज्यस्य समृद्धसंस्कृतिः, उच्चपरम्पराः, अपारं प्राकृतिकं सौन्दर्यं च देवभूमिः अद्वितीयपरिचयः अस्ति । राज्यस्य वास्तविकं बलं तस्य निष्ठावन्तः, कर्मठाः, विकासशीलाः च जनाः सन्ति तथा च शान्तिपूर्णं वातावरणं सामाजिकसौहार्दं च यत् एतत् पर्वतराज्यं अन्येभ्यः भिन्नं करोति।

विकासमार्गे देशं अग्रे नेतुम् अर्हन्ति - शुक्लः

राज्यपालः शुक्लः अवदत् यत् युनः एव राष्ट्रस्य वास्तविकं धनं, ये देशं विकासमार्गे अग्रे नेतुं शक्नुवन्ति। युनां मध्ये वर्धमानस्य मादकद्रव्यव्यसनस्य विषये चिन्ताम् प्रकटयन् सः अवदत् यत् एषा स्थितिः समाजाय गम्भीरं संकटं वर्तते। अस्माभिः एतस्य सामाजिकदोषस्य विरुद्धं मिलित्वा कार्यं कर्तव्यम्। अस्य कृते शैक्षणिकसंस्थाः, समाजस्य सर्वेषां वर्गानां, युवानां च संयोजनेन प्रभावी सन्देशः दातव्यः भविष्यति येन तेषां ऊर्जायाः क्षमतायाः च सम्यक् उपयोगः राष्ट्रनिर्माणे कर्तुं शक्यते।

राज्यपालः राज्यस्य जनेभ्यः एतत् आग्रहं कृतवान्

सः राज्यस्य जनान् आग्रहं कृतवान् यत् ते अस्य सामाजिकस्य कुरीतेः विरुद्धं दृढतया उपक्रमं कुर्वन्तु, राज्यं सुदृढं कर्तुं च योगदानं ददन्तु। राज्यपालः हिमाचलप्रदेशस्य विकासे योगदानं दत्तवन्तः राज्यस्य महापुत्राणां प्रति आभारं प्रकटितवान्। राज्यपालः राज्यस्य महान् स्वातन्त्र्यसेनानीनां, राष्ट्राय परमबलिदानं कृतवतां हुतात्मनां कृते च श्रद्धांजलिम् अयच्छत् ।

कङ्गना रणौतः दलाई लामा इत्यनेन सह मिलितवती, उक्तवती- अहं जीवनपर्यन्तं एतत् अनुभवं पोषयिष्यामि

अधुना एतयोः मध्ये वाक्युद्धं प्रचलने अस्ति । कङ्गना रणौतः विक्रमादित्यं छोटा पप्पू इति आहूतवती आसीत् । तदनन्तरं तयोः विवादः गभीरः अभवत्, वाचिकप्रतिक्रमणं च निरन्तरं भवति।

कङ्गना रणौतः भरमौर-भ्रमणस्य विषये उक्तवती

मण्डी संसदीयनिर्वाचनक्षेत्रस्य अन्तर्गतं चम्बामण्डलस्य भरमौरविधानसभाक्षेत्रस्य भ्रमणविषये कङ्गना उक्तवती यत् सा भरमौरं गन्तुं बहु उत्साहिता अस्ति। कङ्गनाया उक्तं यत् हिमाचलप्रदेशस्य चम्बा-नगरं सर्वाधिकं सुन्दरं स्थानम् अस्ति । वयं भरमौरस्य विकासाय प्रगतये च कार्यं करिष्यामः यत् मम संसदीयक्षेत्रं मण्डी अस्ति यतः अहं निर्वाचनं प्रतिस्पर्धयामि। दलाईलामा-महोदयेन सह मिलितुं आगतां कङ्गनां द्रष्टुं तिब्बती-समुदायस्य जनानां विशालः समूहः समागतः आसीत् । तिब्बतीजनाः कङ्गनां पुनः पुनः आह्वयन्ति स्म । अस्मिन् काले तिब्बतीयुवकाः बालिकाः च कङ्गना सह सेल्फी गृहीतवन्तः । यः कङ्गनाया सेल्फी याचितवान्, कङ्गना कस्यचित् निराशां न कृतवती।

हिमसंस्कृतवार्ताः, मण्डी। मण्डी संसदीय निर्वाचनक्षेत्रस्य भाजपा प्रत्याशी कंगना रणौतः सोमवासरे धर्मशालायां तिब्बती धार्मिकनेता दलाई लामा इत्यनेन सह मिलितवती। दलाईलामा इत्यनेन सह मिलित्वा कङ्गना रणौतः मीडिया-अन्तर्क्रियायां अवदत् यत् "इदं दिव्यम् आसीत् । एषः अनुभवः आसीत् यत् अहं जीवनपर्यन्तं पोषयिष्यामि । एतादृशस्य व्यक्तेः उपस्थितिः यं परितः निरपेक्षं दिव्यता अस्ति, अतः एषः महान् अनुभवः आसीत् । कङ्गना रणौतः मण्डी संसदीय निर्वाचनक्षेत्रात् भाजपा प्रत्याशी अस्ति, अतः काङ्ग्रेसस्य प्रत्याशी विक्रमादित्यसिंहः तस्याः विरुद्धं प्रत्याशी अस्ति।

शीघ्रमेव भविष्यति द्वयोः लोकसभा-क्षेत्रयोः प्रत्याशीद्वयस्य घोषणा - प्रतिभा सिंहः

चयनं करिष्यति। सर्वेक्षणप्रतिवेदनं शीर्षनेतृत्वस्य समक्षं अपि स्थापितं अस्ति। शीघ्रमेव उत्तमाः विजयी च अभ्यर्थिनः स्थापिताः भविष्यन्ति। प्रतिभासिंह अवदत् यत् अस्मिन् समये विक्रमादित्यसिंहं मण्डीतः अभ्यर्थी कृतः अस्ति। काङ्ग्रेसः पूर्वमेव मण्डी-क्षेत्रस्य जनानां आशीर्वादं प्राप्नोति स्म । सा अवदत् यत् स्वर्गीयः वीरभद्रसिंहः अपि मण्डीतः सांसदः आसीत्, अधुना विक्रमादित्यसिंहः अपि मण्डीक्षेत्रस्य जनानां स्नेहं प्राप्स्यति।

हिमसंस्कृतवार्ता - शिमला। हिमाचलप्रदेशे चतुर्णां लोकसभासनानां मध्ये काङ्ग्रेसपक्षेण द्वौ प्रत्याशिनौ स्थापितौ, अन्ययोः आसनयोः प्रत्याशिनो निर्णयः अद्यापि न कृतः। एतां सूचनां दत्त्वा काङ्ग्रेसप्रदेशाध्यक्षा प्रतिभासिंह अवदत् यत् काङ्ग्रेसपक्षः शीघ्रमेव द्वयोः आसनयोः अभ्यर्थिनः

तस्मिन् एव काले प्रतिभासिंह भारतीयजनतापक्षस्य संकल्पपत्रं निर्वाचनात्मकं इति उक्त्वा अवदत् यत् पूर्वनिर्वाचनद्वये अपि भाजपा जीविकायाः महार्घतायाः च विषये जनानां कृते बहवः प्रतिज्ञाः कृतवन्तः, ये अद्यपर्यन्तं न पूर्णाः। देशस्य जनाः बुद्धिजीविनः सन्ति, कस्मै मतदानं कर्तव्यमिति सर्वे जानन्ति।

लोकसभानिर्वाचनार्थं काङ्ग्रेसेन पर्यवेक्षकाः नियोजिताः, शीर्षनेतृत्वाय निर्वाचनप्रतिक्रियाः दास्यन्ति

हिमसंस्कृतवार्ता- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः। अखिलभारतीयकाङ्ग्रेससमित्या हिमाचलस्य त्रिषु लोकसभासनेषु केन्द्रीयपर्यवेक्षकाः नियोजिताः। शिमलासंसदीयक्षेत्रे प्रतिनियुक्तिः अधुनापि कर्तव्या अस्ति। मण्डी संसदीय निर्वाचनक्षेत्रस्य कृते संजयदत्तः पर्यवेक्षकः, हमीरपुरस्य कृते वरिष्ठनेता अनीसअहमदः, काङ्गड़ायाः कृते धीरजगुर्जरः च कृतः अस्ति। संजयदत्तः पूर्वं काङ्ग्रेसराज्यस्य सहप्रभारी आसीत् । हिमाचले काङ्ग्रेसपक्षस्य एकीकरणे, निर्वाचने विजयं प्राप्तुं च महती भूमिका निर्वोढवान् । सः हिमाचलस्य राजनीतिं बहु सम्यक् अवगच्छति। काङ्ग्रेसस्य राष्ट्रियाध्यक्षस्य मल्लिकार्जुनखड्गे इत्यस्य अनुमोदनानन्तरं राष्ट्रियमहासचिवः केसीवेनुगोपालः अस्मिन् विषये अधिसूचना

प्रसारितवान् अस्ति। **हिमाचलस्य चतुर्षु आसनेषु जूनमासस्य प्रथमदिनाङ्के निर्वाचनं भविष्यति**

संसदीयक्षेत्राणां समन्वयार्थं पर्यवेक्षकाः कार्यं करिष्यन्ति। एतेषां नेतृणां निरीक्षणे त्रिष्वपि आसनेषु लोकसभानिर्वाचनं भविष्यति। ते दलस्य शीर्षनेतृत्वाय निर्वाचनप्रतिक्रिया अपि दास्यन्ति। हिमाचलस्य चतुर्णां लोकसभासनानां निर्वाचनं अन्तिमचरणं जूनमासस्य प्रथमे दिने भविष्यति। तथैव प्रभारी सहप्रभारी च पूर्वमेव नियोजितः अस्ति।

रामनवम्यां प्रातः २.१५ वादनात् महावीर- मन्दिरे भक्ताः प्रवेशं करिष्यन्ति

हिमसंस्कृतवार्ता: राघवनाथझा
रामनवमी दिनाङ्के बुधवासरे प्रातः
२.१५ वादनात् महावीरमन्दिरं
भक्ताः प्रवेशं करिष्यन्ति। भक्तानां
कृते निःशुल्कं बसनीका, १६
बृहत्पटलेषु लाइव दर्शनम्।
महावीरमन्दिरे रामनवमीदिवस
बुधवासरे प्रातः २.१५ वादनात्
भक्तानां प्रवेशः आरभ्यते।
रामलल्लावर्यस्य उपस्थितेः दिने
मंगलवासरे सायंकालात् आरभ्य
रामभक्तस्य हनुमानस्य
रामदरबारस्य च दर्शनं कर्तुं प्रसादं
च अर्पयितुं भक्तानां पङ्क्तिः निर्मातुम्
आरभते। रामनवमीदिने
महावीरमन्दिरं प्रायः चतुर्लक्षं
भक्तानाम् आगमनस्य सम्भावना
वर्तते। महावीरमन्दिरस्थस्य भव्यस्य
आयोजनस्य सज्जता अन्तिमरूपेण
कृता। महावीर मन्दिरन्यासस्य
सचिवः आचार्य किशोर कुणालः
अवदत् यत् मंगलवासर-बुधवासरे
अपराह्णे २.१५ वादनात् भक्ताः
प्रसादम् अर्पयितुं
शक्नुवन्ति। प्रसादहस्तेषु भक्ताः
पङ्क्तिं कृत्वा मन्दिरस्य
उत्तरप्रवेशद्वारात् मन्दिरपरिसरं
प्रविशन्ति। स्त्रीपुरुषाणां पृथक्
पृथक् रेखाः भविष्यन्ति। प्रसादं
माला च विना आगच्छन्तः भक्ताः
पूर्वप्रवेशद्वारात् प्रातः ८ तः १०
वादनपर्यन्तं मन्दिरं प्रविष्टुं
शक्नुवन्ति। अभयारण्ये प्रातः २
वादने हनुमानजी के जागरण
आरती, राम दरबार च उपस्थिता
भविष्यति। तदनन्तरम् अपराह्णे
२.१५ वादने भक्तानां कृते मन्दिरस्य
द्वाराणि उद्घाटितानि भविष्यन्ति।
आचार्य किशोरकुणालः अवदत्
यत् महावीरमन्दिरं प्राप्तुं
वीरकुंवरसिंहपार्कं प्रवेशस्य व्यवस्था
कृता अस्ति। तत्र भक्तानां कृते
पण्डालाः कृताः सन्ति। व्यजनस्य,
प्रकाशस्य च व्यवस्था कृता।
वीरकुंवरसिंहपार्कतः मन्दिरं,
भक्तमार्गं, महावीरमन्दिरसङ्कुलं च
सन्ति।

महावीरमन्दिरस्य गर्भगृहे
उपस्थितानां हनुमान्- रामदरबारयोः
मूर्तियोः लाइवदर्शनार्थं कुलम् १६
बृहत्पटानि स्थापितानि
सन्ति। फेसबुक-इन्स्टाग्राम,
यूट्यूब, सितिमौर्यकेबल नेटवर्क
इत्यत्र लाइव-प्रसारणं भविष्यति।
भक्तान् वीरकुंवरसिंहपार्कं प्रति नेतुं
महावीरमन्दिरस्य सम्मुखे
रेलइञ्जिनस्य समीपे महावीरमन्दिरेन
डाकबंगलाचौकतः च
निःशुल्कबसनीकासेवा
व्यवस्थापिता अस्ति। सूर्योष्णाभ्यां
भक्तानां उपशमनस्य व्यवस्था
उष्णतां सूर्यप्रकाशं च दृष्ट्वा
भक्तानाम् अनेकाः व्यवस्थाः कृताः
सन्ति।

भक्तमार्गः उपरि बाधाभिः अपि च
तंबूभिः आच्छादितः अस्ति
। तस्मिन् व्यजनस्य, प्रकाशस्य च
सम्पूर्णा व्यवस्था भविष्यति। मार्गं
विविधस्थानेषु पेयजलादिव्यवस्था
कृता अस्ति। भक्तानां सहायार्थं
स्वयंसेवकाः नियोजिताः
भविष्यन्ति। महावीरमन्दिरपरिसरं
प्रविश्य भक्तानां सूर्यात् रक्षणार्थं
पण्डालः निर्मितः अस्ति
। व्यजनस्य, प्रकाशस्य च व्यवस्था
कृता अस्ति। रामनवमीदिने
महावीरमन्दिरेण भक्तानां सहायार्थं
प्रायः २०० निजीसुरक्षाकर्मचारिणः
स्वयंसेवकाः च नियोजिताः
सन्ति। निर्गमनद्वारस्य समीपे

महावीरमन्दिरद्वारा चालितैः
चिकित्सालयैः चिकित्साशिविराणां
आयोजनं भविष्यति। मुख्यपूजा
प्रातः १० वादनतः आरभ्यते...
रामनवमीदिने गुरुवासरे
महावीरमन्दिरसङ्कुलस्य
मुख्यध्वजस्थले प्रातः १० वादनात्
पूजा आरभ्यते। पूजापश्चात्
महावीरमन्दिरे स्थिताः सर्वे
हनुमानध्वजाः परिवर्तनं
करिष्यन्ति। भगवान् रामस्य
जन्मदिवसः मध्याह्न ११.५० तः
१२.२० पर्यन्तं भविष्यति। अस्मिन्
काले भक्ताः पङ्क्तौ स्वस्थाने एव
तिष्ठन्ति। जन्मदिवस आरती के
बाद भक्तों के प्रसाद, दर्शन के
प्रक्रिया १२ अर्धरात्रेः।

महावीरमन्दिरे प्रातः १० वादनतः
अपराह्णे २ वादनपर्यन्तं ड्रोनद्वारा
पुष्पवृष्टिः भविष्यति। अस्य लाइव-
प्रसारणं मन्दिरस्य फेसबुक-
पृष्ठे patnamahavirmandir
पटमहाविरण्डिर-इत्यत्र प्रदर्शितं
भविष्यति।

रामनवमीदिने भक्तानां सुविधायै
१४ नैवेद्यमकाउण्टराणि स्थापितानि
भविष्यन्ति। महावीर मन्दिरस्य
नैवेद्यम महावीर मन्दिरस्य
सम्मुखे, प्रमुख स्थानेषु
उपलभ्यते। २५ सहस्रं किलो नैवेद्यं
सज्जीकृतम् अस्ति। एतदर्थं
तिरुपतितः शताधिकाः शिल्पिनः
दिवारात्रौ कार्यं कुर्वन्ति। आचार्य
किशोर कुणालः अवदत् यत् नैवेद्यं
शुद्धतया पवित्रतया च सज्जीकृतम्
अस्ति। भक्तानां पङ्क्तयः वर्धन्ते एव
आचार्य किशोर कुणालः अवदत्
यत् रामनवमी इत्यस्य अवसरे
भक्ताः अपारं धैर्यं दर्शयन्ति। पङ्क्तौ
स्थित्वा वयं मन्दिरं प्राप्तुं यावत्
समयः भवति तस्मिन् पूर्णभक्त्या
अग्रे गच्छामः। आचार्य किशोर
कुणालः मन्दिरव्यवस्थापनस्य
पक्षतः भक्तानाम् आश्वासनं दत्तवान्
यत् भोग-आरतीं विहाय सर्वदा
भक्तानां रेखा अग्रे गच्छन्ती
भविष्यति।

“विज्ञानस्य स्फुलिङ्गः- कक्षासु जिज्ञासायाः अन्वेषणम्”

हिमसंस्कृतवार्ता:- कुणाल कौशिकः, मोतिहारी

जी. डी. गोयनका पब्लिक विद्यालये, मोतिहारी इत्यत्र 15 अप्रैल दिनाङ्के
विज्ञानस्य क्षेत्रे एकः मनोहरः अन्वेषणः प्रकटितः। उत्सुकचित्तैः
जिज्ञासुहृदयैः च छात्राः विज्ञानस्य आश्चर्यं जीवन्तं कृत्वा मनोहरप्रयोगेषु
प्रवृत्ताः। प्रथमकक्षायां छात्राः स्वस्य पेयवितरकं कृत्वा सृजनात्मकतां
प्राप्तवन्तः। ते सरलयन्त्राणां विषये ज्ञातवन्तः, यथा गुरुत्वाकर्षणं, दाबः
च कथं कार्यं करोति, नित्यवस्तूनि उपयुज्य किमपि शीतलम् उपयोगी च
निर्मातुं द्वितीयकक्षायां छात्राः विस्मयेन पश्यन्ति स्म यत् ज्वलन्तेन
सिक्थवर्तिकायाः प्रयोगः प्रवर्तते स्म। ते दृष्टवन्तः यत् वायुविस्थापनं कथं
कार्यं करोति, मोमबत्तीदह्यमानेन जलं वर्धयति। सर्वे विज्ञानस्य
धन्यवादः! एतेषां हस्तगतसाहसिककार्यक्रमैः विज्ञानं सजीवं जातम्, येन
छात्राः अधिकं ज्ञातुम्, अधिकानि आश्चर्यकारिकाणि च आविष्कर्तुम्
उत्साहिताः अभवन्।

धारावाहिकं गीताप्रश्नोत्तरम् - ३६

अर्जुनः- भगवन्! यः तव भवति। परन्तु यस्य मनः स्ववशे
निर्गुणनिराकारयुतं स्वरूपं स्यात्, तस्य प्रयत्नशीलस्य
ध्यायति, सः एतं संसारं कया पुरुषस्य साधनद्वारा योगप्राप्तिः
दृष्ट्या पश्यति? सुकरा भवति इति मे मतिः।

श्रीकृष्णः- यः योगी सम्पूर्णभूतेषु अर्जुनः- कस्यचन साधकस्य
आत्मवत् समं पश्यति, साधने तु श्रद्धा वर्तते, परन्तु तस्य
सुखदुःखादिकमपि संसारे सर्वेषु प्रयत्नः शिथिलः स्यात्,
प्राणिषु समम् अनुभवति, पश्यति एतादृशस्य साधकस्य अन्तकाले
वा सः हि परमः श्रेष्ठः मन्यते। साधनस्थितिः यदा न भवेत्, तदा

अर्जुनः- हे मधुसूदन! सः योगसिद्धिम् अप्राप्य कां गतिं
समताप्राप्त्यर्थं यः ध्यानयोगः प्राप्नुयात् भगवन्? सः
अधुना भवता वर्णितः, मनसः संसाराश्रयेण रहितः,
चञ्चलत्वात् तस्मिन् ध्यानयोगे परमात्मप्राप्तिमार्गे विचलितः

मनः स्थिरीकर्तुम् अहं काठिन्यम् भूत्वा उभयतः भ्रष्टः तु न भवेत्?
अनुभवामि, यतोहि मनः अतीव उत सः साधकः छिन्नभिन्नमेघः इव
चञ्चलं, प्रमथनशीलं, बलवत्, नष्टः भवेत्? एतं मे सन्देहं
हृदि च वर्तते। अतः तस्य निवारय भगवन्! यतोहि मत्सन्देहं
निग्रहणं वायुवत् अतिकठिनं निवारयितुं भवान् एव समर्थः
मन्ये। तत् निगृहीतुं शक्यं वा असि, नान्यः कोऽपि?

प्रभो? **श्रीकृष्णः-** हे पार्थ! चिन्ता मास्तु
तव। तादृशस्य साधकस्य इह, परत्र च न क्वापि पतनं भवति,
यतोहि हे तात! कल्याणकृत् कश्चन साधकः न कदापि दुर्गतिं
गच्छति इति।

श्रीकृष्णः- त्वया यथोचितं हि चिन्तितम् अर्जुन! अवश्यमपि एतत् मनः अतीव चञ्चलमस्ति, तस्य निग्रहः न सामान्यविषयः, अत्यन्तं दुष्करः एव। परन्तु हे पार्थ! अभ्यासेन, वैराग्येण च एतन्मनः वशीकर्तुं शक्यम्। अतः यस्य मनः स्ववशे न स्यात्, तस्य कृते अयं योगः दुष्प्राप्यः एव

(गीता - ६/३२-४०)

(अनुवर्तिष्यते)

नारदोपाध्यायः।

सूर्यचिकित्साप्रयोगाः अनिद्राप्रयोगः

अनिद्राः रक्ताल्पता इत्यादीनां कृते सूर्यप्रकाशः
अमृतवत्। सूर्यप्रकाशेण रक्तस्य प्राणावयुः, गतिवेगः
अपि वर्धमानः भवति। अनेन रात्रौ सुनीद्रा भवती।

रक्तस्य अभाव-

रक्ताल्पतारोगी शिरोवेदनया अत्यन्तं व्यथितः भवति।
एतदृशे सति सूर्यकिरणप्रदानं हितकरं भवति।

रक्तचापः-

सूर्यकिरणानाम् उपचारेण रक्तचापस्य
न्यूनीकरणं भवति।

अल्सरचिकित्सा-

सूर्यप्रकाशः रक्तस्य व्रणः च निरामयः भवति। रोगी
प्रतिदिनं किञ्चित्कालं यावत् पूर्णतया सूर्यस्नानं
कुर्यात्।

क्षये सूर्यस्य चमत्कारः-

यक्ष्मारोगे सूर्याकिरणाः अतीव लभप्रदः भवन्ति। रक्ते
प्राणशक्तिः वर्धयति। क्षयरोगी १०-२० निमेषान् यावत्
सूर्यस्य अधः उपविष्टः भवेत्। आधुनिकचिकित्साः
सूर्यकिरणं क्षयरोगस्य महति औषधिः मन्यन्ते।

साधारणजीवने अपि-

सूर्यस्नानम् अतीव उपयुक्तं, बहुमूल्यम् अद्वितीयं च
अस्ति। सूर्यस्नानेन रक्ते लोहस्य मात्रा २ प्रतिशतं
वर्धते। सूर्यस्नानेन शरीरे एतावन्तः प्रभविनः गुणाः
उत्पद्यन्ते, सूर्यस्य किरणैः तत्क्षणमेव विटामिन-डी रूपे
पूर्यते।

..... सुधा साठ्ये मुंबई।

